

ಮೂರನೇ ವರ್ಷ
ಕನ್ನಡ ಬಚ್ಚೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಂದ್ರಾಲಿ
ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ

ಭಾಗ ೧: ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ

ಅಂತರಳಾ ಜಂ

(ಕೇಶಿರಾಜನ 'ಶಬ್ದಮಣಿ ದವರ್ಣಣ'ದ ಅಯ್ದು ಅಂತರಳಾ ಆಧುನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಣೆ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು)

- ೧.೧. ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಸ್ಥಾಲ ಪರಿಚಯ: ಭಾಷಾಭೂಷಣ, ಶಬ್ದಸ್ಕೃತಿ, ಶಬ್ದಮಣಿದವರ್ಣಣ, ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನ
- ೧.೨. ಶುದ್ಧಗೆ: ಕೇಶಿರಾಜನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ಶುದ್ಧಗೆ -ಸ್ವರ, ವರ್ಗೀಕರಣ, ಅವರ್ಗೀಕರಣ, ಯೋಗಾಹ, ದೇಶಿಯ-ಆಧುನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಶುದ್ಧಗೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ-ಶಿಥಿಲ ದ್ವಿತ್ವದ ಪರಿಚಯ (ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸೂತ್ರಗಳು: ಗಗರಿಂದ ೨೨, ೪೦ರಿಂದ ೪೪, ೫೨ರಿಂದ ೫೫.)
- ೧.೩. ಸಂಧಿ: ಕನ್ನಡದ ಸಂಧಿಗಳು- ಲೋಪ ಸಂಧಿ, ಆಗಮಸಂಧಿ, ವಿಸಂಧಿ (ಪ್ರಕೃತಿಭಾವ) ಸಂಧಿ ವಿಕಲ್ಪ, ಸಂಧಿ ದೋಷ, ಆದೇಶ ಸಂಧಿ (ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸೂತ್ರಗಳು: ೪೫, ೪೨ರಿಂದ ೪೮)
- ೧.೪. ಲಿಂಗ: ಲಿಂಗ ಶಬ್ದದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ-ಚತುರಿಂಧ ಲಿಂಗ-ನವವಿಧ ಲಿಂಗ-ತ್ರಿವಿಧ ಲಿಂಗ, ಸವಣಾಮ, ಗುಣವಾಚಕ, ಸಮಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿವಕ್ಷೆ (ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸೂತ್ರಗಳು: ೫೨, ೫೬ರಿಂದ ೫೮, ಗಂಭರಿಂದ ೫೯)
- ೧.೫. ವಚನ: ಏಕ-ದ್ವಿ-ಬಹುವಚನಗಳು: ವಿಶೇಷರೂಪದ ಬಹುವಚನ-ವಚನಪಲ್ಲಣ (ಜಾತ್ಯೇಕವಚನ)- ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದ ಬಹುವಚನ ರೂಪಗಳು (ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸೂತ್ರಗಳು: ಗಂಭರಿಂದ ೫೧, ಗಳಿಂದ ೫೨)
- ೧.೬. ವಿಭಕ್ತಿ: ಸಪ್ತವಿಧ ವಿಭಕ್ತಿಗಳು-ಪ್ರಥಮಾ ಹಾಗೂ ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಯದ ಸ್ವರೂಪ-ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು-ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾ, ದ್ವಿತೀಯಾ, ಚತುರ್ಥಿಯಾ, ಪಂಚಮಾ ಹಾಗೂ ಷಷ್ಟಿಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳ ಸ್ವರೂಪ (ಹಳೆಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಮಾದರಿಗಳು)-ವಿಭಕ್ತಿ ಪಲ್ಲಣ (ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸೂತ್ರಗಳು: ಗಂಭರಿಂದ ೫೨, ೫೩, ೫೪, ಗಳಿಂದ ೫೫)

- ೧.೨. ಸಮಾಸ: ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಆರು ಸಮಾಸಗಳು-ಕ್ರಿಯಾ, ಗಮಕ, ಅರಿ ಸಮಾಸಗಳು-ಅಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಸಗಳ ಅಗತ್ಯ (ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸೂತ್ರಗಳು: ಗಳಿಗಳಿಂದ ಗಳಂ, ಗಳಜ)
- ೧.೩. ಅಖಾತ: ಧಾತುವಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ-ಅಖಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು-ಕಾಲವಾಚಕ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು-ಪ್ರರುಪವಾಚಕ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು, ಅಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು (ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸೂತ್ರಗಳು: ೨೨೧೦ಂದ ೨೨೭, ೨೨೨೦ಂದ ೨೨೯)

ಫಟಕ -೨: ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ

ಅಂಕಗಳು ೧೦

- ೨.೧ ಭಾಷೆ ಕುರಿತ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ: ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಧ್ವನಿ ಸಂಕೇತಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಬ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ವಿವರಣೆ-ಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು (ಹಾಕೆಟ್ ಹೇಳಿರುವ ಆರು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು: ದ್ವಿವಿಧತೆ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ಯಾದೃಚ್ಛಿಕತೆ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಾರ್ಥಿ, ವಿನಿಮಯ ಗುಣ, ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಾಹಕತೆ)
- ೨.೨. ಭಾಷಾ ವರ್ಗೀಕರಣ- ಭಾಗೋಳಿಕ-ಜಾನಾಂಗಿಕ-ರಾಚನಿಕ-ವಾಂಶಿಕ ದ್ವಾರಿತ ಭಾಷೆಗಳು- ಲಕ್ಷಣಗಳು- ವರ್ಗೀಕರಣ
- ೨.೩. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ-ಪ್ರಚೀನತೆ (ಆಶೋಕನ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಶಾಸನ, ಶಾತವಾಹನರ ಉಲ್ಲೇಖ, ಗಾಥಾ ಸಪ್ತಶತಮಾನ ಉಲ್ಲೇಖ, ಟಾಲೆಮಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ, ಅಸ್ತಿರಂಕಸ್ ಪರ್ವರಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನಲಾದ ಕನ್ನಡದ ಮಾತುಗಳು-ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ, ಹೊಸಗನ್ನಡ-ಭಾಷಾ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳ ಸ್ಥಾಲ ಪರಿಚಯ-ಉಪಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡದ ಉಪ ಭಾಷೆಗಳು, ಕರಾವಳಿ-ಧಾರವಾಡ-ಗುಲ್ಬಗಾ-ಮೈಸೂರು ಉಪಭಾಷೆಗಳು)
- ೨.೪. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಕೋಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳು: ಸೌಲಭ್ಯಕಾಂಕ್ಸಿ-ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗ-ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು-ಅನ್ಯಭಾಷಾಸಂಸಗ್ರಹ-ಅಲಂಕಾರಿಕ ಭಾಷೆ-ಪರಿಸರ-ಸೌಮ್ಯೋಚಿ-ಭಾಷಾಗೌರವ-ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಶಬ್ದಗಳು
- ೨.೫. ಭಾಷಾ ಸ್ವೀಕರಣ: ರೂಪಾಂತರ-ಸ್ಥಾನಾಂತರ-ಮಿಶ್ರ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ

- ೨.೬ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸದ ಬಗೆಗಳು-ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಅಧಂ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳು (ಸ್ವರ ಪ್ರಾರಂಭ-ತಪ್ಪು ಸಾಹಚರಣ-ಅವಧಾರಣೆ-ದ್ವಿರುಕ್ತಿ-ಅಕ್ಷರಪಲ್ಲಟ-ಮಿತವ್ಯಯಾಸಕ್ರಿ-ರೂಪಸಾಮ್ಯ-ಸದೃಶಾಕ್ಷರಲೋಪ- (ಅಧಂಸಂಕೋಚ-ಅಧಂವಿಕಾಸ-ಹೀನಾಧಂ-ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಧಂ-ಅಧಾರಂತರ)

೨.೯. ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳ ವಿವೇಚನೆ

ಧ್ವನಿ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ-ಜಸ್ತ್ರೀ, ಲೋಟೀಸು, ಜಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ, ಸುಂಟರಗಾಳಿ, ಅವಳಿಜವಳಿ,
ಕೂಡಲಸಂಗಮ, ಕಾಗದಪತ್ರ, ಎಲ್ಲೆಣ್ಣೆ, ತಂಗುಳನ್ನ, ಹೌದು, ಹೀಗೆ, ಹಾಗೆ, ಅಗಸ,
ಕಾದಗ, ಅರಲ್ಲ, ಹೊಸ್ತಿಲು, ನಾಣೆ, ತೀನಿ, ಬಂತು, ತಾಂಬಾ, ಹಾಶ್ಚಾತ್ರ್ಯ, ದಿವಸ್ಯತ್ತಿ,
ಬೆಳಕಿಂಡಿ, ವೀರಾಜಪೇಟೆ

ಅಥವಾ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ-ಹೊನ್ನು, ಆಳು, ಒಡವೆ, ಎಣ್ಣೆ, ಓಲೆ, ನಾತೆ, ತಿಥಿ, ಬೈರಾಗಿ, ಕೂಳು, ಸಂತೆ, ಜಾರೆ,
ತವರುಮನೆ, ಅಪರೂಪ, ಅವಸರ, ನೋಗ

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ-ಪಟ್ಟಾಂಗ, ಬಿಸ್ತುವಾರ, ಗುದ್ದಲಿ, ಕುಂದಕನ್ನಡ, ಕತ್ತಿ, ಅಮ್ಮೆ, ಜಂಬರ, ಪಂಚಾಂಗ
ಸ್ವೀಕರಣ- ಅರಿವಳಿಕೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಸಣ್ಣಕತೆ, ಶಾಸಕ, ಶೈತಪತ್ರ, ಧಾರಾವಾಹಿ, ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ, ಸಚಿವ
ಸಂಪುಟ, ತೀತಲಸಮರ, ಕಾಲುಚೀಲ

ಅನ್ಯದೇಶೀಯಗಳು- ಅಬ್ಬಾರಿ, ಅಸ್ಟ್ರೇಲೀಯಾ, ಕಂತ್ರಿ, ಕಂಡೀಲು, ಕೇರಿ, ಗಟಾರ, ಚರಂಡಿ, ಚಹ, ಜೀನಸು,
ಜುಗಾರಿ, ತಂಬಾಕು, ತರಕಾರಿ, ಕೂಲಿ, ಚಮಚ, ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಮೇಜು, ರಜ, ರೈತ,
ಸಜ್ಜಿಗೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಹರತಾಳ

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಶಿಬ್ಬಮಣಿದಪಟ (ಸಂ) ಡಿ.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಶಾರದಾ ಮಂದಿರ, ಮೈಸೂರು
- ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಕನ್ನಡದ್ದೇ ವ್ಯಾಕರಣ- ಡಿ. ಎನ್. ಶಂಕರಭಟ್ ಭಾಷಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು
- ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಸಂಗ- ಡಾ. ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿಮತ, ರೂಪರಶ್ಮೀ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಲುಬುಗಿ

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಚರಿತ್ರೆ-ಸಾ.ಶಿ. ಮರಳಯ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪ್ರವೇಶ- ಸಾ.ಶಿ.ಮರಳಯ್ಯ, ಸಬಿಹಾ ಭಾಷಾಗೋಧಿ, ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಮಹೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಕನಾಂಡಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣಗಳ ಅಧ್ಯಯನ- ಕೆ. ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಗೌಡ
- ಆಧುನಿಕ ವಣಿಕನಾಳ್ಕರ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ- ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಮಹೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಸಮಾಜ ಪ್ರಸ್ತುತಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ
- ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲತತ್ವಗಳು- ಡಾ. ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂತ್ರಿ, ಡಿ.ವಿ.ಕೆ. ಮೂತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು
- ಕೇಶಿರಾಜ ದಪ್ತಣ-(ಸಂ) ಡಾ. ಪಾದೇಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣುಭಟ್ಟ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಉದ್ದುಪಿ
- ಭಾಷೆ- ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ವಿಶ್ವಕೋಶ: ೧-ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
- ಭಾಷೆಯೆಂಬ ಬೆಳಕು-ಕೆ. ಎಲ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, ನವಕನಾಂಡಕ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು